

GEZONDHEIDSVERSCHILLEN

Corona in Brabant

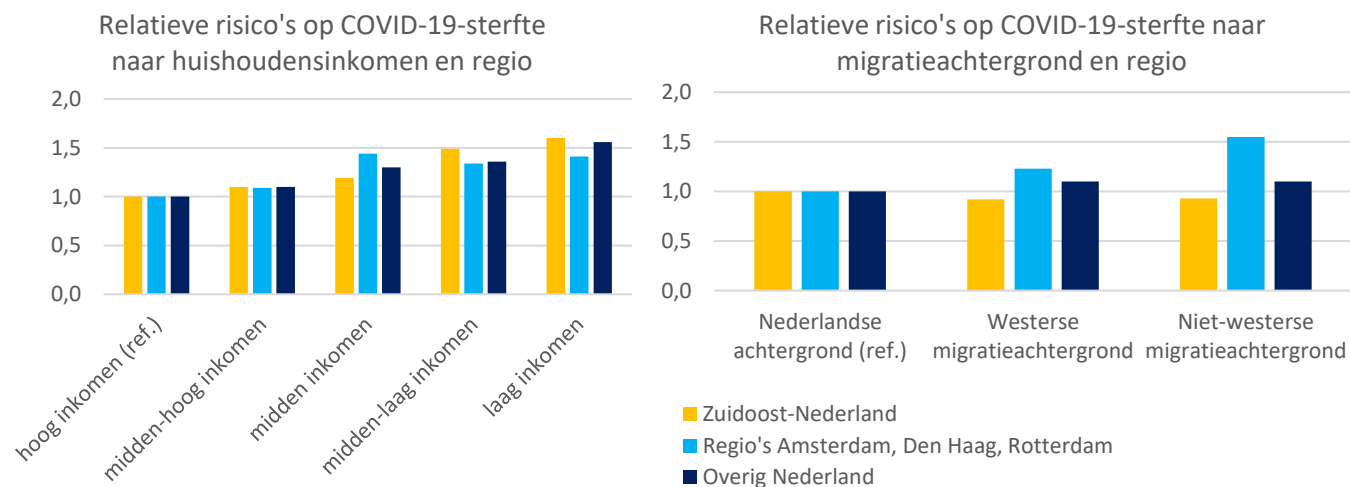
November 2021

De bestaande gezondheidsverschillen tussen groepen inwoners zijn tijdens de coronacrisis verder aangescherpt. Een deel van deze gezondheidsverschillen is terug te voeren op verschillen in sociaaleconomische status. Bij mensen met lage inkomens, geen of slecht betaalde banen, een beperkt opleidingsniveau, laaggeletterdheid en/of anderstaligheid is de impact van de crisis groter. Zij lopen meer risico op (een erger beloop van) een corona-infectie én meer risico op de nadelige gevolgen van de coronamaatregelen op mentale gezondheid, werk en inkomen. De uitdaging voor lokaal beleid zal zijn om deze toename in gezondheidsverschillen af te remmen door bij deze kwetsbare groepen extra in te zetten op gezonde leefstijl en een sociale en fysieke leefomgeving die hier ondersteunend aan is. ([RIVM](#))

Sterfterisico bij mensen met een laag inkomen of een migratieachtergrond verhoogd

Gebaseerd op de COVID-19-sterftcijfers tijdens de eerste golf in het voorjaar van 2020 concludeert het CBS dat de sterfte in absolute zin verhoogd is bij mensen met een laag inkomen, maar dat dit vergelijkbaar is met de verhoogde sterfte in deze groep aan andere doodsoorzaken. Het effect van de inkomensverschillen op COVID-19-sterfte is het grootst bij de groep onder de 70 jaar. Ook is er een verhoogd sterfterisico door COVID-19 bij mensen met een migratieachtergrond, vooral in de grote steden. ([CBS](#))

Mensen met een migratieachtergrond onevenredig hard getroffen door corona

Sterfte tijdens 1^e golf 1,5x hoger dan bij mensen met Nederlandse achtergrond.

Ziekenhuisopnames (Amsterdam) tijdens 1^e golf 2-3x hoger; van juni 2020 tot januari 2021 4x hoger.

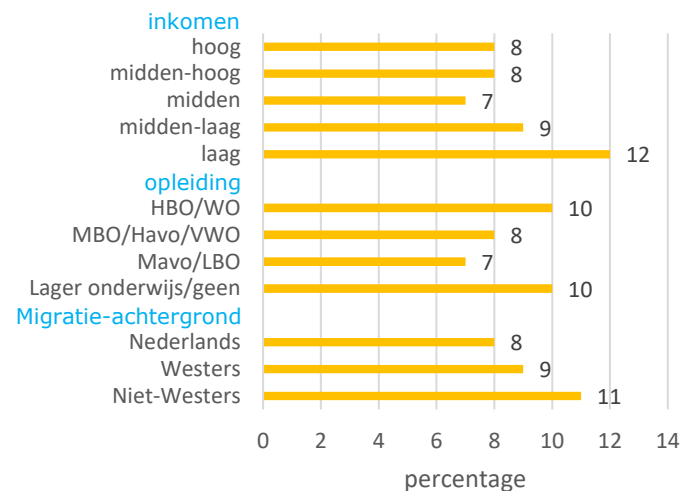
Hogere besmettingscijfers tijdens 2^e golf.

Het beloop van de ziekte is ernstiger bij mensen met een migratieachtergrond door o.a. onderliggende aandoeningen en een ongezondere leefstijl. Daarnaast hebben ze meer risico op besmetting door woon- en werkomstandigheden. Onvoldoende kennis van de maatregelen lijkt hierin geen rol te spelen, wel is er gebrek aan begrip over het doel en werking van de maatregelen. Ook de vaccinatiebereidheid is lager.

([Amsterdam UMC](#), [GGD Amsterdam](#) en [Pharos](#))

Impact coronacrisis groter bij aandachtsgroepen

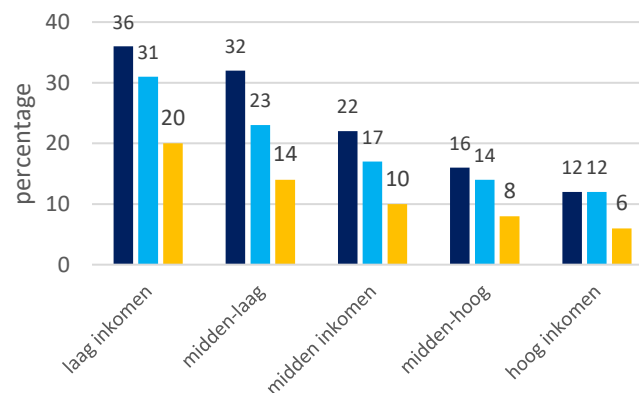
Algemene gezondheid slechter dan voor coronacrisis

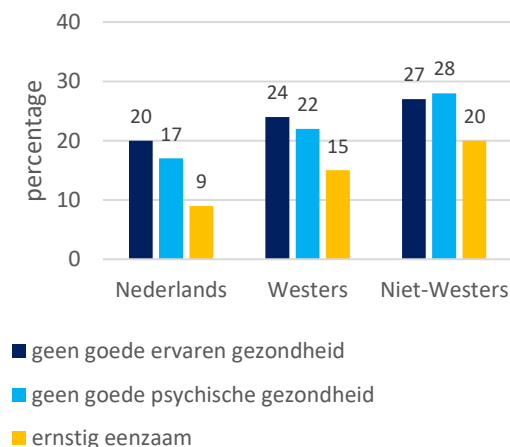
Brabanders met een laag inkomen, lage opleiding en een niet-Westerse migratieachtergrond ervaren een grotere negatieve impact van de coronacrisis op hun algemene gezondheid. Echter ook bij hoger opgeleiden is een negatieve impact op de gezondheid te zien. (Gezondheidsmonitor 2020 GGD'en, CBS en RIVM)

Gezondheidsverschillen in Brabant naar inkomen en migratieachtergrond (najaar 2020)

Gezondheidsverschillen naar inkomenskwintielen

Gezondheidsverschillen naar migratieachtergrond

Zowel een laag inkomen als een (niet-)Westerse migratieachtergrond hangen samen met een minder goede (psychische) gezondheid en ernstige eenzaamheid. Van de mensen in de laagste inkomensgroep heeft 36% naar eigen zeggen geen goede gezondheid tegenover 12% van de mensen in de hoogste inkomensgroep. De verschillen in psychische gezondheid en eenzaamheid laten een zelfde verloop zien. Van de mensen met een Nederlandse achtergrond geeft 20% aan geen goede gezondheid te ervaren, tegenover 27% van de mensen met een niet-Westerse migratieachtergrond. Monitorcijfers uit 2016 bevestigen deze gezondheidsverschillen. (Gezondheidsmonitor 2020 GGD'en, CBS en RIVM)

Tips voor (lokaal) beleid:

- [Infosheet Corona en vergroten van gezondheidsverschillen](#). Pharos
- [Impact coronacrisis op aanpak van gezondheidsverschillen](#). Pharos, GezondIn, Platform31.
- [Impact COVID-19 op lokaal gezondheidsbeleid](#). Loket Gezond Leven, RIVM.
- [Verder kijken dan corona, over de toekomst van onze gezondheid](#). c-VTV, RIVM.
- [Verhogen vaccinatiegraad bij aandachtsgroepen](#). Diverse organisaties.

"Het huidige nationale beleid focust te eenzijdig op het individu. Aanvullend daaraan is een bredere blik nodig om gezondheidsverschillen en daarmee samenhangende achterstanden te verkleinen."

Essay: [Gezondheidsverschillen voorbij](#), RVS.